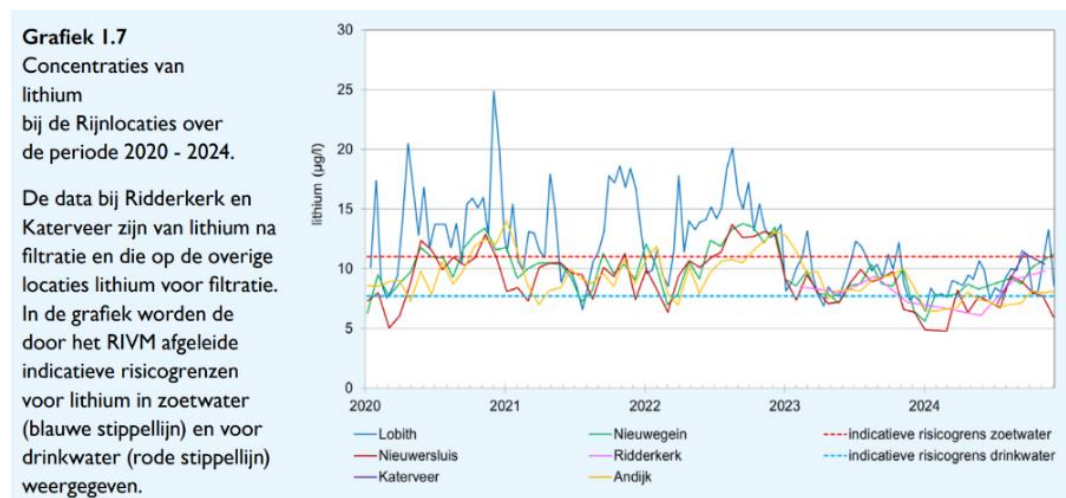

Nederlandse drinkwaterbedrijven roepen EU op: ontwikkel milieunormen voor lithium in oppervlaktewater

De Nederlandse drinkwaterbedrijven die afhankelijk zijn van water uit de Rijn om drinkwater te maken sturen de Europese Commissie een brief waarin zij vragen om een milieukwaliteitsnorm voor lithium in oppervlaktewater. Op steeds meer plaatsen in Europa en ook langs de Rijn wordt lithium gewonnen en verwerkt ten behoeve van de batterijproductie. Dit levert risico's op voor de waterkwaliteit en daarmee ook voor ons drinkwater.

Het lithium dat in het Nederlandse Rijnwater wordt aangetroffen komt voornamelijk van bovenstrooms. Zoals de grafiek uit ons jaarrapport 2024 laat zien, is er al enkele jaren sprake van een dalende trend in de hoeveelheid lithium in ons oppervlaktewater. Die daling komt door afnemende mijnbouwactiviteiten in het Rijnstroomgebied. Maar de winning en verwerking van lithium zal de komende jaren flink toenemen voor de productie van batterijen. RIWA-Rijn verwacht dat daardoor de hoeveelheid lithium in ons oppervlaktewater flink zal stijgen en wijst preventief op het belang van het begrenzen van industriële lithiumlozingen in het Rijnwater op basis van een Europese milieukwaliteitsnorm voor lithium in oppervlaktewater.

Bron: Jaarrapport 2024 De Rijn

Volgens het RIVM is er nog geen wetenschappelijk onderbouwde, officiële norm (zoals die bij veel andere metalen zoals zink, koper en chroom bestaan) voor lithiumconcentraties in oppervlaktewater. Het RIVM heeft al wel een indicatieve milieurisicogrens bepaald om een indruk te krijgen op mogelijke gevaren voor het milieu en om regelgeving in ontwikkeling te ondersteunen. [Zie publicatie RIVM](#).

Voor zoet oppervlaktewater heeft het RIVM in 2023 een veilige concentratie van **11 µg/L** vastgesteld voor langdurige blootstelling voor planten en dieren. Dit wordt gezien als indicatieve risicogrens. Daarnaast merkt het RIVM op dat, op basis van de beperkte gegevens, de waarde van 11 µg/L ook als

Noot voor de redactie (niet bestemd voor publicatie)

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

Gerard Stroomberg, directeur RIWA-Rijn

Tel. 06-30114547, email: stroomberg@riwa.org

veilig voor mensen kan worden beschouwd — bijvoorbeeld bij het eten van vis uit dergelijke wateren — maar dat hiervoor wel aanvullend onderzoek nodig is. Zoals blijkt uit ons jaarrapport 2024 bedraagt de hoeveelheid lithium in de Rijn bij Lobith momenteel al ca. **13 µg/L**.

De komende jaren (tot aan 2028) verwacht men in het Rijnstroomgebied 200.000 ton lithiumzouten te winnen, te verwerken en te recycleren. Zo heeft men plannen voor een lithiumrecyclingfabriek in Dormagen die vanaf 2026 30.000 ton lithiumafval zal gaan verwerken, met een verwachte verwerkingsefficiëntie van 90%. Omdat deze lithiumrecycling een op water gebaseerd proces is, is het te verwachten dat de resterende 10% op het oppervlaktewater zal worden geloosd. Zo kan alleen al de fabriek in Dormagen de lithiumconcentratie in het Rijnwater bij Lobith verhogen met **8 µg/L**.

Nederlandse burgers en bedrijven hebben de komende jaren een groeiende behoefte aan drinkwater, dat schoon en betrouwbaar is, maar het produceren daarvan wordt steeds kostbaarder door industriële lozingen in Duitsland. Vorig jaar wees RIWA-Rijn al op het belang van handhaving van industriële PFAS-lozingen in het Rijnwater.

Preventie cruciaal

Preventie van vervuiling is cruciaal. Want wat niet bovenstrooms in het Rijnwater wordt geloosd, hoeft er door de Nederlandse drinkwaterbedrijven ook niet uitgehaald te worden. Voor het verbeteren van deze situatie zet RIWA-Rijn in op internationale samenwerking en het definiëren en handhaven van regels. Voor dat laatste punt is het essentieel dat in industriële lozingsvergunningen emissiegrenswaarden worden opgenomen die de drinkwaterfunctie van de rivier beschermen.

Streefwaarden Rijnwaterkwaliteit worden structureel niet gehaald

Op dinsdag 2 september 2025 publiceert RIWA-Rijn het jaarrapport over 2024. Dit rapport beschrijft de waterkwaliteit van het Nederlandse deel van het Rijnstroomgebied in 2024 op de grensovergang bij Lobith en op de innamepunten bij Nieuwegein, Nieuwersluis en Andijk. Dit jaar komen daar de meetlocaties bij in Ridderkerk en Katerveer. Ook dit jaar concludeert RIWA-Rijn dat een groot aantal stoffen de streefwaarden van het European River Memorandum overschrijdt. Hierdoor zijn drinkwaterbedrijven niet in staat om met eenvoudige natuurlijke zuiveringsmethoden schoon en gezond drinkwater te maken. De doelstelling van artikel 7.3 uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) (*... het niveau van zuivering dat voor de productie van drinkwater is vereist, te verlagen*) wordt ook niet gehaald. Het Nederlandse drinkwater voldoet aan alle normen: drinkwaterbedrijven monitoren continu en passen zuivering waar nodig aan. Voorkomen aan de bron blijft wel het meest doelmatig. Stroomberg: “We zien met name de vracht van stoffen uit stedelijk afvalwater, zoals medicijnresten, nog steeds stijgen. Dit is strijdig met het 30%-reductiedoel van de Rijnministersconferentie uit 2020. Voor het verminderen van medicijnresten is het belangrijk dat vaart wordt gemaakt met het verbeteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties door deze uit te breiden met een 4e reinigingsstap.”

Noot voor de redactie (niet bestemd voor publicatie)

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

Gerard Stroomberg, directeur RIWA-Rijn

Tel. 06-30114547, email: stroomberg@riwa.org

Weblinks:

Het nieuwste RIWA-Rijn jaarrapport over 2024 kunt u hier downloaden: <https://www.riwa-rijn.org/publicatie/jaarrapport-2024-de-rijn/>

Het RIVM rapport *Indicatieve milieurisicogrenzen voor lithium in oppervlaktewater* kunt u hier downloaden: <https://www.rivm.nl/publicaties/indicatieve-milieurisicogrenzen-voor-lithium-in-oppervlaktewater>

De Nederlandse versie van het *European River Memorandum* (ERM) kunt u hier downloaden: <https://www.riwa-rijn.org/riwa-rijn/european-river-memorandum/>

Het RIWA-Rijn themarapport over de ontwikkeling van de benodigde zuiveringsinspanning voor drinkwaterbedrijven langs de Rijn vindt u hier: <https://www.riwa-rijn.org/en/publicatie/removal-requirement-and-purification-treatment-effort-for-the-dutch-rhine-water-from-2000-2018-2/>

Het ICBR-rapport dat de beoordeling van het 30% reductiedoel beschrijft kunt u hier downloaden: <https://www.iksr.org/nl/publieksvoorlichting/documenten/archief/rapporten/rapporten-en-brochures-afzonderlijk/287-vermindering-van-microverontreinigingen-in-het-rijnstroomgebied-monitoring-en-beoordelingssysteem>

Over RIWA-Rijn: *In Nederland zijn 5 miljoen mensen afhankelijk van de Rijn voor hun drinkwater. RIWA-Rijn, de Vereniging van Rijnwaterbedrijven, is een kenniscentrum en belangenbehartiger voor de aangesloten drinkwaterbedrijven in het Nederlandse Rijnstroomgebied. RIWA-Rijn zet zich (inter)nationaal in voor een goede kwaliteit van het Rijnwater zodat daaruit met natuurlijke, eenvoudige zuiveringsmethoden schoon en gezond drinkwater gemaakt kan worden. RIWA-Rijn ontwikkelt, vergaart en verspreidt kennis in het Rijnstroomgebied en in Europa om dit doel te bereiken. RIWA-Rijn werkt in Internationale Vereniging van Drinkwaterbedrijven in het Rijnstroomgebied (IAWR) samen met 120 drinkwaterbedrijven uit zes Rijnsoeverstaten; Duitsland, Frankrijk, Zwitserland, Liechtenstein, Oostenrijk en Nederland.*

Noot voor de redactie (niet bestemd voor publicatie)

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

Gerard Stroomberg, directeur RIWA-Rijn

Tel. 06-30114547, email: stroomberg@riwa.org